

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad
En de afdelingshoofden Jeugd en Onderwijs

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
60 miljoen euro voor
peuteropvang

ons kenmerk
ECSD/U201600841
Lbr. 16/054

datum

1 juli 2016

Samenvatting

Het kabinet stelt via een ingroeipad € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor het uitbreiden van het voorschoolse aanbod voor peuters waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslagrecht hebben. Minister Asscher en de VNG onderschrijven het belang van voorschoolse voorzieningen voor peuters ter voorbereiding van de start op de basisschool. Voor de uitvoering van de aanpak hebben de minister en de VNG bestuursafspraken gemaakt.

Het budget wordt gefaseerd in zes jaar in de vorm van een decentralisatie-uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd. In 2016 bedraagt de decentralisatie-uitkering € 10 miljoen, per jaar oplopend tot € 60 miljoen in 2021. Gemeenten zijn over deze toevoeging en de verdeling ervan geïnformeerd via de recente meicirculaire gemeentefonds.

In deze brief informeren we u over de afspraken en de verdere uitvoering daarvan.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft 60 miljoen euro voor peuteropvang	ons kenmerk ECSD/U201600841 Lbr. 16/054	datum 1 juli 2016

Geacht college, gemeenteraad en afdelingshoofden,

In 2015 namen ca. 40.000 peuters geen deel aan een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf. Het kabinet onderschrijft, evenals de VNG, het belang van voorschoolse voorzieningen voor alle peuters voorafgaand aan de basisschool. Het kabinet stelt daarom € 60 miljoen structureel beschikbaar aan gemeenten om extra plaatsen te realiseren voor de peuteropvang. In deze brief informeren we u over de uitwerking van dit besluit.

Minister Asscher en de VNG hebben onlangs bestuursafspraken gemaakt over de inzet van Rijk en gemeenten. Rijk en gemeenten zetten zich gezamenlijk in voor toegankelijke voorschoolse voorzieningen en een groter bereik van peuters. De afspraken treft u als bijlage bij deze brief aan. De afspraken lichten wij als volgt toe:

Inhoud

Het einddoel is dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. Gemeenten hebben al de wettelijke taak om voor peuters met een risico op een achterstand in het onderwijs een aanbod voorschoolse educatie te doen. Met deze nieuwe afspraak moeten gemeenten zich inspannen voor voldoende en financieel toegankelijk aanbod in een voorschoolse voorziening voor alle peuters waarvan de ouders géén recht hebben op kinderopvangtoeslag. De afspraken staan in het kader van de verdere harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzalen.

De VNG stimuleert gemeenten om een beleidsplan vast te stellen voor de inzet van de middelen en het vergroten van het aanbod voor alle peuters waarvan de ouder(s) géén recht heeft op een kinderopvangtoeslag. Gemeenten bepalen zelf op welke wijze het aanbod wordt ingericht, dus bijvoorbeeld via de kinderopvang, peuterspeelzalen of een integraal kindcentrum. In het beleidsplan regelen gemeenten ook de wijze waarop ouders gestimuleerd worden om hun peuter in te schrijven op een voorschoolse voorziening. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld de consultatiebureaus van de jeugdgezondheidszorg worden ingezet. Binnenkort kunt u via <http://www.waarstaatjegemeente.nl/> een CBS-overzicht vinden met de cijfers (2014) per gemeente van het aantal peuters met ouders zonder toeslagrecht.

Financiering

Het Rijk stelt € 60 miljoen beschikbaar via een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds. Gemeenten kunnen –zoals al mogelijk was zonder bestuursafspraken– zelf de hoogte van de ouderbijdrage bepalen. Dat verandert niet. Het budget wordt gefaseerd toegevoegd en loopt vanaf 2016 op met € 10 miljoen per jaar tot € 60 miljoen in 2021. In de recente meicirculaire gemeentefonds zijn gemeenten geïnformeerd over de verdeling van de middelen. De verdeling vindt voor de jaren 2016 en 2017 plaats via de maatstaf jongeren (65%), bijstandsontvangers (driejarig gemiddelde; 25%) en kernen (10%). Het streven is om vanaf 2018 over te gaan op een verdeelsleutel die zo goed mogelijk aansluit op het doel van de maatregel: het bereik van het aantal peuters waarvan de ouders geen recht hebben op een kinderopvangtoeslag.

Monitoring en evaluatie

Er komt een gezamenlijke monitor van Rijk en VNG die het bereik van peuters (met en zonder toeslagrecht) en het aanbod voor peuters gaat volgen. Ook wordt gekeken naar de inspanning van de gemeenten om ouders te stimuleren hun peuter voor een voorschoolse voorziening aan te melden. In 2016 vindt de nulmeting plaats, waarna elke twee jaar een tussenmeting plaats vindt. Op basis van een tussenevaluatie in 2019 bestaat de mogelijkheid van een bijstelling van de bestuursafspraken. In 2021 vindt de eindevaluatie plaats. Dan wordt getoetst of het gemeentelijk aanbod ertoe heeft geleid dat (nagenoeg) alle peuters naar een voorschoolse voorziening gaan. Als de doelstelling niet wordt gehaald kan dit leiden tot herbezinning van het instrument. Binnen enkele maanden wordt u nader geïnformeerd over de monitor.

Nog uit te werken

De VNG is nog in gesprek met het ministerie van SZW om te inventariseren of er een werkbare methode is zodat gemeenten kunnen vaststellen of ouders die hun peuter aanmelden al dan niet recht hebben op een kinderopvangtoeslag. Daarnaast werken of willen veel gemeenten gaan werken met lokale financiële harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzalen. Voor ouders bestaat dan geen verschil meer tussen de kosten van de peuterspeelzaal of de kinderopvang. Gemeenten hebben hiervoor nodig dat het inkomen van ouders vastgesteld kan worden. Ook hierover zijn we in gesprek met SZW. Totdat een oplossing is gevonden kunnen gemeenten de hoogte van de ouderbijdrage alleen (laten) vaststellen op basis van een inkomensverklaring van de ouders.

Tot slot

De VNG ziet de extra inzet van het kabinet als een eerste stap in de richting van het ontwikkelrecht voor alle peuters. We zullen ons ook bij een volgend kabinet blijven inzetten voor het verder regelen van een ontwikkelrecht voor alle peuters en het creëren van regelruimte voor gemeenten om het concept van integrale en inclusieve basisvoorzieningen voor alle kinderen van 0 – 12 jaar mogelijk te maken. Ook vanuit dat perspectief zullen we bij de Tweede Kamer blijven aandringen om de voorgestelde uitname uit het gemeentefonds van de decentralisatie-uitkering

kwaliteit peuterspeelzalen (2018) tegen te gaan. Dit voorstel maakt onderdeel uit van het conceptwetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop on the left and a horizontal line extending to the right.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.